

Vergaderjaar 2013–2014

27 625

Waterbeleid

Nr. 311

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 november 2013

In reactie op Kamervragen van de leden Hachchi en Van Veldhoven (beiden D66) in april 2013 (Aanhangsel Handelingen II 2012/13, nr. 1862) heb ik toegezegd uw Kamer geïnformeerd te houden over de uitkomsten van het onderzoek naar de drinkwaterproblematiek op Saba. Daarnaast ben ik in aanloop naar de begrotingsbehandeling lenM gevraagd de onderzoeksoopdracht voor het drinkwateronderzoek Saba naar uw Kamer te sturen.

Middels deze brief breng ik uw Kamer op de hoogte van de uitkomsten van het drinkwateronderzoek Saba en stuur ik uw Kamer de bijbehorende onderzoeksoopdracht¹.

Inspanningen lenM in 2013

In 2013 is diverse malen door medewerkers van lenM gesproken over de drinkwaterproblematiek op Saba. Afgesproken is eerst een onderzoek te doen naar de drinkwaterproblematiek, inclusief mogelijke maatregelen. Dit onderzoek zal vervolgens met het eilandbestuur worden besproken alvorens te besluiten over het maatregelenpakket.

In februari 2013 is met Gedeputeerde Johnson gesproken over de opdracht voor het onderzoek en de gewenste breedte ervan. De uitkomsten van dit gesprek zijn meegenomen in de opdracht tot het drinkwateronderzoek. De opdracht luidde: het geven van mogelijke oplossingsrichtingen inclusief maatregelen voor een betrouwbare en duurzame drinkwatervoorziening voor Saba die door de inwoners wordt ondersteund.

In september 2013 zijn tijdens een werkbezoek aan Saba mogelijke oplossingsrichtingen besproken. Daarbij heeft Saba naast het waterkwaliteitsvraagstuk extra aandacht gevraagd voor de problematiek van de waterkwantiteit. Saba heeft de wens meegegeven voor de bouw van een extra wateropslag, als maatregel voor de korte termijn. De zorg van Saba op het punt van de waterkwantiteit is toen door mijn Ministerie onder-

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

schreven. Daarnaast heeft lenM met Saba ook andere mogelijke oplossingsrichtingen en maatregelen besproken, die de drinkwatervoorziening op Saba op korte termijn zullen verbeteren. Dit betreft zowel waterkwaliteit als -kwantiteit.

Het drinkwateronderzoek heeft in opdracht van het Ministerie van lenM plaatsgevonden door Vitens Evides Internationaal (VEI) BV, een samenwerking van twee drinkwaterbedrijven. Bij terugkomst uit Saba zijn de uitkomsten van het gesprek met het eilandbestuur van Saba meegegeven aan de onderzoekers van VEI.

Het onderzoek is inmiddels in concept gereed en is tijdens de Caribisch Nederlandweek (28 okt-1nov) met de bestuurders van Saba besproken.

De onderzoeksopdracht is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Stand van zaken drinkwateronderzoek

Probleem

Zoet water is een zeer schaars goed op Saba en de beschikbaarheid hiervan wordt door het bestuurscollege als het meest urgente probleem van het eiland gezien. Er is momenteel een tekort aan voldoende opslagcapaciteit voor zoet water. De afgelopen droge periode (februari en maart 2013) kwam dit overduidelijk aan het licht toen door een kapotte drinkwaterinstallatie op het eiland drinkwater per boot moest worden aangevoerd.

Oplossingsrichtingen

Waterkwantiteit

Een oplossing voor een betrouwbare en duurzame drinkwatervoorziening voor Saba zou normaliter een drinkwaternet zijn. VEI heeft in haar onderzoek de mogelijkheden van een drinkwaternet op Saba onderzocht en concludeert dat een drinkwaternet op Saba vanwege de hoge constructie- en exploitatiekosten financieel niet haalbaar is. Daarnaast wordt deze oplossing door het eiland zelf niet ondersteund. Door het eeuwenoude gebruik van cisternes (waterkelders) onder de huizen beschikken de Sabanen over gratis water dat met eenvoudige zuivering ook als drinkwater wordt gebruikt. Alleen in tijden van grote droogte is er behoefte aan levering van drinkwater. Een drinkwaterleidingnet vergt veel investering (gezien rotsgrond en eilandligging) maar ook een leveringscontract en dus maandelijkse kosten voor de inwoners, voor iets dat ze hooguit een paar maanden per jaar nodig hebben.

Een haalbare en betaalbare oplossing voor de waterkwantiteit is de bouw van extra opslagcapaciteit voor zoet water. Dit kan worden benut voor zowel ontzilt zeewater als afstromend water van wegen. Hiermee kan een voldoende buffer worden gerealiseerd voor grijswater (niet gereinigd water dat niet al te verontreinigd is), waardoor het beschikbare water in de cisternes kan worden benut als drinkwater. Deze maatregel wordt eiland-breed ondersteund.

Waterkwaliteit

De waterkwaliteit van het water in de cisternen voldoet niet altijd aan de Nederlandse drinkwatereisen. Inzet van het onderzoek was mede om te kijken hoe deze kwaliteit verbeterd kan worden. Een mogelijke oplossing is alle cisternes te voorzien van een eenvoudige, makkelijk te onderhouden installatie voor de zuivering in de huizen zelf. Deze zuivering

brengt cisterne water bij het oppompen op drinkwaterkwaliteit. Deze oplossing vergt nader onderzoek, zowel qua systeem als qua wetgeving. Hoe voorkom je dat 800 huishoudens dagelijkse monsters moeten opsturen, zoals nu conform wetgeving is vereist? Deze maatregel is daardoor op korte termijn nog niet inzetbaar.

Een maatregel die wel op korte termijn te realiseren valt, is de introductie van 5-gallon-dispensers. Deze dispensers worden met ontzilt zeewater afkomstig van de drinkwaterinstallaties op Saba gevuld, waarna op gecontroleerde wijze distributie plaats vindt. Ook deze maatregel wordt door het eiland ondersteund.

Uitwerking

Op dit moment ben ik met de bestuurders van Saba in gesprek om tot een keuze van maatregelen te komen, op basis van het drinkwateronderzoek van VEI. Na afstemming met Saba zal ik komen met een maatregelenpakket dat zowel de drinkwaterkwantiteit als -kwaliteit aanpakt. Voor deze maatregelen heb ik reeds financiering binnen mijn begroting gereserveerd.

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus